

Entrevistas

Ruth Gómez
PRESIDENTA DE
LA ASOCIACIÓN
ANXIÑOS

"La puerta de Anxiños siempre está abierta a la comprensión"

[Ler máis...](#)

Cristina Rico
GERENTE DE CTRASA
(ANDORRA)

"La valorización energética es la mejor de las peores soluciones"

[Ler máis...](#)

Editorial

Javier Domínguez
PRESIDENTE DE SOGAMA

"2021-2022, clave para a xestión circular da materia orgánica en Galicia"

[Ler máis...](#)

Mundo SOGAMA

Sogama afíanzase como a planta de tratamento de residuos máis moderna, eficiente e sostible de Europa

O presidente de Sogama compareceu no Parlamento para facer balance da actividade da empresa pública que, tras a ampliación do Complexo Medioambiental e a incorporación dunha nova planta con tecnoloxía 4.0, está inmersa nunha nova era definida polo incremento exponencial da achega á reciclaxe, a notable caída do vertido e un novo plan de investimentos cifrado en máis de 4,3M€, dos cales o 81% se destinará á xestión e tratamento da materia orgánica coa vista posta no cumprimento dos obxectivos europeos.

[Ler máis...](#)

Actualidade

Avanzan os proxectos das plantas de transferencia en Curtis e Ponteceso

Compra dos terreos para a futura planta de biorresiduos de Cervo

Reforzo da vixilancia industrial con drones

Premios do "Recíclate con Sogama" 2020-2021

[Ler máis...](#)

Multimedia

O Caderno Verde tamén empezou un novo curso!

Percorrido 2.0 polo Complexo Medioambiental de Cerceda

A FAO "ficha" a Peter Rabbit

[Ver máis...](#)

Eventos

Visita ao restaurante de Pepe Vieira (Poio) para coñecer a súa filosofía

Recuwaste 2021

[Máis eventos...](#)

Curiosidades

Importancia dos metais para a economía circular

Ambición climática en 12 países da UE

[Máis curiosidades...](#)

Receitario

Que comes hoxe?

1. Crema de lentellas con ovo frito
2. Empanadiñas ratatouille
3. Pastel de mazá

[Ver receita...](#)

“2021-2022, clave para a xestión circular da materia orgánica en Galicia”

Logo dun longo período marcado pola pandemia da Covid-19 e un verán de luces e de sombras para diferentes sectores, en Sogama entramos de cheo nun novo curso 2021-2022, que resultará clave para a xestión circular da materia orgánica producida polos máis de 2.240.000 cidadáns que habitan nos 295 concellos adscritos ao sistema impulsado pola Xunta de Galicia a través desta empresa pública.

No intervalo 2020-2021, puxemos os cimentos da futura rede de infraestruturas industriais, axudando así aos concellos, sobre os que recae a xestión sostible dos residuos urbanos por ser unha competencia local, a que teñan acceso á valorización da materia orgánica e poidan materializala antes do 31 de decembro de 2023, prazo establecido pola normativa vixente.

Á planta de biorresiduos que opera en Cerceda (A Coruña), sumaranse tres máis (Cervo, na provincia de Lugo; Vilanova de Arousa, na de Pontevedra; e Verín, na provincia de Ourense). E estamos xa en proceso de adaptación de 13 plantas de transferencia ás que dotaremos dunha tolva específica para o transvase da materia orgánica recollida de forma separada a través do quinto contedor, de cor marrón, facilitando así o seu transporte á planta de compostaxe máis próxima.

Trátase dunha verdadeira revolución dos residuos, que, unida ao fomento da compostaxe doméstica, con máis de 17.000 composteiros repartidos gratuitamente por Sogama, fará posible que a reciclaxe da materia orgánica avance con paso firme

na nosa comunidade e que os concellos cumpran coas súas obrigas legais.

O noso obxectivo é que a infraestrutura industrial dependente de Sogama para a valorización da materia orgánica sexa unha realidade no último trimestre de 2022.

En estreita coordinación coa Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, así como cos concellos, impulsaremos novas campañas informativas e formativas para que a segregación dos restos orgánicos en orixe sexa realmente boa. Da colaboración das familias dependerá en boa medida a calidade do compost final obtido en planta que, en todo caso, debe reunir os requisitos técnicos esixidos para ser aplicado na agricultura e a xardinería con absolutas garantías e sen restricións.

Con todo, e dada a cada vez maior concienciación ambiental da poboación galega, confiamos en que a achega á reciclaxe, en todas as súas vertentes, siga medrando, tal e como o fixo nos dous últimos anos malia a crise sanitaria. ●

Presidente

Javier Domínguez Lino

Editorial en castelán

Entrevistamos a...

Ruth Gómez Vázquez

Presidenta de la Asociación Anxiños (Atención a niños y adolescentes con trastornos mentales)

"El contacto con la naturaleza propicia un buen funcionamiento cognitivo y favorece el rendimiento escolar de los niños"

No es fácil resumir en un par de páginas la encomiable labor de la Asociación Anxiños, que cada día lucha por mejorar la calidad de vida de pequeños y jóvenes con trastornos mentales. Un trabajo arduo y muy complejo que consiguen materializar a través del cariño y el afecto en toda su amplitud, tal y como nos cuenta la presidenta de la entidad, Ruth Gómez Vázquez.

Empecemos por el principio. ¿Cuándo se crea la Asociación Anxiños y cuáles fueron las razones que animaron a la puesta en marcha de una iniciativa de este calibre?

El proyecto surge en el año 2014 al ver la realidad que se evidencia durante las hospitalizaciones de los menores y las dificultades de la vuelta a su entorno cotidiano. Esta es la parte visible del problema, pero igual que sucede con el símil del iceberg, la parte más inmensa y profunda está sumergida en la intimidad de los hogares de los niños afectados y no es visible porque no interesa a nadie.

La elección de su emplazamiento, en el municipio coruñés de A Baña, ¿obedeció en su momento a algún motivo específico o fue mera casualidad u oportunidad?

En aquel momento, el doctor Antonio Pose Reino, actual jefe de servicio de medicina interna del CHUS, siendo

buen conocedor de nuestro proyecto, nos habló de la existencia de una casa rectoral que llevaba 11 años sin habitar y que estaba ubicada en San Mamede do Monte, muy cerca de su casa natal. Nos presentó al alcalde en aquel momento, Andrés García Cardeso, y en la conversación que tuvimos se ofreció a enseñárnosla. La vimos y a todos nos pareció el lugar idóneo para iniciar el proyecto de Anxiños.

La casa había sido remodelada como residencia de la tercera edad, pero no reunía las condiciones requeridas para este fin por lo que el Arzobispado aceptó la subrogación del Ayuntamiento de A Baña a nuestra asociación Anxiños. Tuvimos que poner todo en marcha; adecuar espacios, reformar estancias,... hasta que por fin pudimos habitarla en 2018.

Los que hemos tenido la fortuna de visitar este centro modélico, con unas instalaciones inmejorables y un

"La formación constante y la elección cuidadosa del material son herramientas indispensables para conseguir unos resultados educativos positivos"

ambiente en el que reina el concepto de unidad familiar, hemos podido ver a jóvenes con distintos trastornos, pero capaces de convivir día a día. ¿Qué recursos tienen a su disposición para poder darles la mejor atención posible?

Tenemos todos los recursos necesarios para poder prestar atención plena a niños y adolescentes con trastornos de conducta y problemas de salud mental. Contamos también con un gran equipo de profesionales

Entrevistamos a...

involucrados en este proyecto: una psiquiatra, un psicólogo, dos pedagogas, una monitora de tiempo libre, una terapeuta ocupacional, una gobernanta, una cocinera, un guarda de seguridad y la inestimable aportación del personal voluntario, que acude diariamente a nuestra asociación. La casa puede ser visitada para constatar cómo el entorno y la vida en comunidad favorecen la recuperación y aporta la serenidad tan necesaria en estos tiempos.

¿Disponen de algún tipo de ayuda externa? ¿Cómo consiguen afrontar los gastos que acarrea un centro de estas características?

En este magnífico proyecto ayudaron varias entidades privadas y también aportamos nuestro propio capital.

La naturaleza cobra especial protagonismo en las actividades que llevan a cabo en Anxiños, de ahí las múltiples tareas ambientales que programan periódicamente como es el caso de la gestión sostenible de los residuos urbanos y en otros ámbitos. ¿Cree que la dimensión ambiental puede repercutir positivamente en la social?

Desde que el hombre es hombre, su relación con la naturaleza es íntima, profunda y vital para su existencia plena. El contacto con nuestro entorno propicia un buen funcionamiento cognitivo, ensalza la memoria y la imaginación, la creatividad y favorece el rendimiento escolar de los niños. La casa en medio de la naturaleza o los animales en los alrededores, no solo proporcionan el conocimiento y el respeto, sino también el aprovechamiento de su abono para el mantenimiento de la huerta. Como la importancia del cuidado la naturaleza es innegable, nuestro chicos diariamente realizan labores en el campo como compostaje, reutilización de residuos, riego y mantenimiento de las plantas, así como conocimiento de las mismas y su utilidad. En el momento actual estamos pendientes de la ampliación de la huerta que tantas satisfacciones nos da.

¿Cómo es su trabajo diario en Anxiños?

Trabajar con niños diferentes es un desafío. Aunque no hay una fórmula fija, los viejos trucos de escuchar, ponerse en el lugar del otro, permitir la expresión de emociones negativas, establecer límites, dar la oportunidad de elegir determinadas cosas y

prestar atención a los detalles, es siempre útil.

Saber qué decir es menos importante que ser capaz de estar. Si estás asustado díselo, si no sabes qué decir, díselo también, si no quieres hablar, no pasa nada. Tú no puedes eliminar el dolor y la enfermedad, pero sí puedes ayudarle a vivir, lo más plenamente posible, dentro de sus limitaciones.

Cuando se superan estas complicaciones, el resultado final es muy positivo, ya que uno se siente más crecido y maduro en el ámbito profesional y personal. El entusiasmo y el amor por la infancia no son suficientes para convertirse en un buen maestro. La formación constante y la elección cuidadosa

del material son herramientas indispensables para conseguir unos resultados educativos positivos.

Si alguien quiere colaborar con la Asociación Anxiños, ¿qué debe hacer? ¿Cuáles son los pasos a seguir?

Si alguien tiene la voluntad de colaborar con el mantenimiento de este proyecto, tiene toda la libertad y un amplio abanico de posibilidades para hacerlo. Puede dedicarnos su tiempo, sus conocimientos, su voz y su palabra, haciéndose socio a través de la página web de la asociación o en la misma casa. Momento que puede aprovechar para visitarnos y sentir el pulso vital de este hogar. La puerta de Anxiños siempre está abierta a la comprensión. ●

Los elementos de decoración son un reflejo de la filosofía educativa y vital de Anxiños.

PERFIL PROFESIONAL

Ruth Gómez Vázquez es profesora de educación especial, maestra puericultora, licenciada en pedagogía y psicología, orientadora familiar y doctora en pedagogía terapéutica. Inauguró la Escuela del Hospital Xeral de Galicia, donde ejerció de maestra y pedagoga. Con el traslado al Hospital Clínico Universitario de Santiago de Compostela (CHUS), continuó su labor docente en la escuela Camilo José Cela mientras proseguía con su preparación para ayudar a los niños enfermos durante su hospitalización.

Previamente, trabajó como profesora de prácticas de la Facultad de Pedagogía y participó en diversos másters como maestra formadora además de diversas publicaciones relacionadas con la infancia.

Entrevistamos a...

Cristina Rico

Gerente del Centro de Tratamiento de Residuos de Andorra (CTRASA)

"Si se apostase por la innovación y se repensase el sistema, seríamos capaces de reducir de forma muy significativa los residuos"

Las características climatológicas y geográficas de Andorra también influyen en su gestión de residuos. Por su orografía montañosa descartaron los vertederos y su actual planta de tratamiento y valorización energética se adentra 20 metros en el interior de una montaña. Cristina Rico, gerente de la instalación desde 2008, explica su operativa, particularidades y, en general, su visión sobre la economía circular en el ámbito del tratamiento de los desperdicios. "Hemos empezado a avanzar, pero el camino es aún muy largo y tortuoso porque se enfrentan intereses yuxtapuestos cuando todos deberíamos tener un único objetivo que es la sostenibilidad de nuestro hábitat", señala.

Se dice de Andorra que es un "auténtico paraíso verde" en el que el 90% del territorio está conformado por bosques, lagos, montañas,... En definitiva, naturaleza. ¿En qué escenario se gesta la idea de instalar una planta de valorización energética?

Andorra siempre ha apostado por el tratamiento energético de sus residuos. La primera planta de valorización energética, que entonces era solo de incineración porque no disponía de la recuperación de energía para producir electricidad, data de los años 60. En aquella época ya se descartó la idea de gestionar los residuos a través de los vertederos por las características de nuestro terreno montañoso, que dificulta la viabilidad de este tipo de instalaciones, especialmente en esa época.

En Francia, nuestros vecinos del norte, el 35% de los residuos generados se tratan en las plantas de valorización energética frente al 21% que va a los vertederos. Creo que, de alguna forma, esto también nos ha influido.

¿Cuál es la filosofía de CTRASA? ¿Cómo está organizada la entidad y cuáles son sus prioridades desde el punto de vista ambiental y social?

CTRASA es una empresa de capital público y su misión es gestionar los residuos urbanos que genera la población andorrana y dar respuesta a los comercios e industria en las problemáticas que puedan surgir en el marco de su actividad económica, en el ámbito de la gestión de residuos. Trabajamos para dar un servicio público de calidad, dando prioridad a la minimización del impacto medio

ambiental de nuestra actividad y gestionando los recursos públicos de forma transparente y eficiente, garantizando la sostenibilidad de nuestra actividad. Y como no podía ser de otra forma, ponemos en el centro de nuestra actividad a las personas.

Aunque las plantas de valorización energética tienen un fin común, lo cierto es que también son singulares en cuanto a procesos y tecnologías. ¿Qué operativa sigue CTRASA?

Sin lugar a duda, uno de los aspectos que caracteriza a CTRASA es su tamaño reducido, siendo una planta que tiene una capacidad nominal de 60.000 toneladas. También cabe destacar que la planta se construyó con la premisa de minimizar el impacto visual, ubicando la mayor parte de la instalación dentro de la montaña, llegando a

Entrevistamos a...

alcanzar los 20 metros de profundidad. Para conseguir este objetivo fue necesario realizar una excavación y la consiguiente edificación, superando fuertes limitaciones técnicas que dificultaron la obra, pero finalmente se consiguió el objetivo, que era un requerimiento clave del proyecto.

También cabe destacar que es una instalación flexible en cuanto al régimen de funcionamiento. Este hecho nos ayuda a adaptarnos a la generación de residuos, que en Andorra tiene una fuerte tendencia estacional. Por otro lado, tenemos una sola línea de tratamiento, aspecto que dificulta mantener la disponibilidad del servicio ya que, si tenemos una avería, hemos de parar la instalación y no tenemos la alternativa de tratar el residuo en otra línea, ni de llevarlo a un vertedero. Por este motivo, ponemos la máxima atención en garantizar la disponibilidad de la planta, que siempre ha sido alta, pero cabe destacar la excelente gestión del director de operación en los tres últimos años que nos ha llevado a conseguir disponibilidades del 100%.

Otros aspectos que diferencian nuestra instalación son que para los residuos cárnicos tenemos una línea de pretratamiento segregada y que reutilizamos los lodos de las depuradoras inyectándolos en la cámara de combustión para neutralizar las emisiones de NOx (Óxidos de nitrógeno), garantizando la circularidad de una parte de estos residuos.

Desde hace muchos años, CTRASA forma parte de AEVERSU (Asociación Española de Empresas de Valorización Energética de Residuos Urbanos) y está presente de forma continua en aquellos foros que giran en torno a la gestión sostenible de los residuos. ¿Cuál es su visión del sector de la valorización energética?

Para nosotros es una gran oportunidad poder formar parte de AEVERSU porque nos permite participar en sus grupos de trabajo temáticos donde los miembros pueden poner en común, aspectos que nos preocupan o temas a debatir, en el ámbito de la seguridad, el medioambiente, la operación, el mantenimiento y la comunicación. Creo que este es el gran valor que aporta la asociación y es así porque se participa desde el punto de vista de profesionales que colaboran de forma desinteresada para ayudarse mutuamente. El sector de la valorización energética cuenta con pocas instalaciones y poder poner en común las cuestiones que nos afectan

La mayor parte de la planta de CTRASA está dentro de una montaña.

en el día a día es de gran ayuda para todos nosotros.

Con respecto a mi visión del sector, considero que funciona a diferentes velocidades. Cuando hablamos con los responsables de la gestión de residuos en países de Latinoamérica, un territorio donde no se ha construido ninguna planta de valorización energética, es habitual que ellos consideren que estas plantas no son viables por el elevado coste que supone tanto su construcción como el posterior mantenimiento. Es cierto que los modelos de financiación público-privados, que suelen darse para la construcción de infraestructuras, no están tan arraigados como en otras partes, pero también existe una reticencia desde el punto de vista medioambiental. En parte fundamentada porque no hay que perder de vista que una planta de valorización energética que no se gestione de forma rigurosa puede llegar a ser un gran foco de contaminación.

Si miramos hacia el norte de Europa, donde existe una gran cantidad de plantas de este tipo, vemos que cada vez más conviven con otros tipos de instalaciones como las plantas de selección y recuperación, que sumado a la reducción en la generación de residuos, producida por una mayor concienciación medioambiental de la población, acaba comportando una disminución en el flujo de residuos que llegan a las plantas de valorización energética para su tratamiento. Esta

"Está claro que es mejor valorizar los residuos y obtener energía que enterrarlos en un vertedero con la ingenua esperanza de que desaparezcan con el paso de los años"

reducción hace suponer que se acabará generando un excedente de capacidad en las plantas y la pregunta que se plantea es si esa capacidad se podrá utilizar para dar servicio a los países del Este, donde la mayor parte de los residuos termina en vertederos.

Está claro que la valorización energética está considerada, según la jerarquía del tratamiento de residuos, como mejor opción que el vertido. Por eso, en el sur de Europa, se tendría que invertir en construir más plantas para evitar tener que llevar al vertedero la mayor parte de los residuos, y cumplir las normativas europeas en este ámbito, pero cabe preguntarse si en la situación económica actual, esto es viable.

Se está hablando mucho de economía circular, de descarbonización, de neutralidad climática y, en definitiva, de la ecologización de la economía y la sociedad. ¿Vamos en el buen camino?

Entrevistamos a...

Sí, hemos empezado a avanzar, pero el camino a recorrer es aún muy largo y yo diría que también tortuoso porque se enfrentan intereses yuxtapuestos, cuando todos deberíamos tener un único objetivo que es la sostenibilidad de nuestro hábitat. En este caso, la sostenibilidad supone la viabilidad, por eso debemos sumar esfuerzos y conseguir avanzar significativamente hacia la circularidad. No tenemos otra alternativa que nos permita seguir habitando este planeta.

La economía circular es un concepto muy amplio que abarca todos los sectores de la actividad humana, pero en el ámbito de los residuos en concreto, creo que el objetivo tendría que ser mucho más ambicioso y deberíamos plantearnos dejar de generar residuos. Para conseguirlo, creo que se tendría que poner el foco en aspectos como el ecodiseño porque siempre es mejor anticiparse a un problema que buscar soluciones *a posteriori*. Mediante el ecodiseño se tiene que lograr alargar la vida útil de los productos para poder reducir el volumen de residuos que se generan, y también que cuando se transformen en residuos estos puedan tratarse de una forma sostenible.

En el ámbito de la gestión circular de residuos se suele plantear la necesidad de construir más plantas de valorización energética pero, personalmente, pienso que se deberían dedicar esfuerzos y recursos a conseguir la reducción de su generación. El problema son los residuos y, si no existiesen, no necesitaríamos plantas de tratamiento. Yo tengo la firme convicción de que, si se apostase decididamente por la innovación y se repensase el sistema, seríamos capaces de reducir de forma

"La solución al problema de los residuos debería seguir unas pautas globales y centrarse en buscar la reducción basándose en la reutilización y el reciclaje, adaptándose a la realidad de cada lugar y así poder entrar de pleno en la economía circular"

Cristina Rico (1ª drcha, abajo) durante una visita de Aeversu a Sogama.

muy significativa, incluso llegar a eliminar, los residuos.

¿Qué le diría a aquellos grupos que cuestionan la valorización energética? ¿Cuál sería para usted el argumento de peso que acredita las múltiples ventajas de este tratamiento finalista de residuos?

Si le soy honesta, considero que la valorización energética es, según mi opinión, la mejor de las peores soluciones. Está claro que es mejor valorizar los residuos y obtener energía que enterrarlos en un vertedero con la ingenua esperanza de que desaparezcan con el paso de los años. La valorización es un proceso muy controlado que supone una reducción muy significativa del volumen de los residuos y que permite obtener energía. Además, la legislación es muy restrictiva en cuanto a los límites de las emisiones permitidas, que son muy inferiores a las limitaciones en otras industrias que también incineran materiales.

Creo que puede ser una solución aceptable para los países que

económicamente se lo puedan permitir, pero ¿qué pasa con el resto? ¿Cuál es la solución para ellos? Como el medio ambiente no entiende de fronteras, está claro que la solución al problema de los residuos debería seguir unas pautas globales y centrarse en buscar soluciones locales para su reducción basadas en la reutilización y el reciclaje, adaptadas a la realidad de cada lugar y así poder entrar de pleno en la economía circular, que es la única vía para conseguir que nuestro entorno sea sostenible y que el planeta que habitamos tenga futuro.

En definitiva, yo pienso que todo es cuestionable, pero me parece que deberíamos ser más consecuentes porque desgraciadamente todos generamos residuos y son esos residuos los que constituyen un problema. Por tanto, está al alcance de todos y cada uno de nosotros ayudar a solucionar el problema. Me parece que todos estamos de acuerdo en que lo mejor sería que las plantas de tratamiento de residuos y los vertederos no fuesen necesarios y podemos conseguirlo si todos formamos parte de la solución. ●

PERFIL PROFESIONAL

Cristina Rico es gerente del Centro de Tratamiento de Residuos de Andorra desde 2008. En 1997 inició su trayectoria profesional vinculada al sector de la gestión medioambiental colaborando en la redacción del Plan Nacional de Residuos. Al finalizar los estudios de Ingeniería técnica superior industrial, diseñó una planta de clasificación de Residuos Sólidos Urbanos para el Principado de Andorra.

En 2002 colaboró como técnica de proyectos con el Gobierno de Andorra en las áreas de Sociedad de la Información y Proyectos Estratégicos. Cuatro años más tarde, en 2006, pasó a formar parte de la Oficina de Innovación Empresarial como asesora hasta 2008.

En el ámbito académico, ha realizado colaboraciones profesionales como formadora con la Universidad de Andorra, la Fundación Universitaria Iberoamericana y AENOR. Actualmente, participa en congresos y colabora en diferentes revistas científicas con publicaciones sobre la mejora en la gestión pública y las aplicaciones de la teoría de juegos en el ámbito social, las dos líneas en las que desarrolla sus investigaciones.

En paralelo a su desempeño profesional, mantiene una vocación de servicio público desde que en 2003 fue nombrada concejala de Comunicación i Atención Ciudadana del Comú d'Ordino. Desde 2009 es miembro de la Comisión Nacional de la UNESCO y en 2010 fue presidenta del Colegio de Ingenieros de Andorra. Además, desde 2018 es cónsul honoraria de la República Dominicana en Andorra.

Mundo SOGAMA

O presidente de Sogama comparece no Parlamento para facer balance da actividade da empresa pública

Domínguez Lino convidou a todos os membros da Comisión a visitar o Complexo de Cerceda, pois, tal e como asegurou, “unha imaxe vale máis que mil palabras”

Domínguez Lino durante a súa intervención parlamentaria.

O presidente de Sogama, Javier Domínguez Lino, compareceu o pasado 8 de xullo en sede parlamentaria, concretamente na Comisión 2ª de Ordenación Territorial, Obras Públicas, Medio Ambiente e Servizos, para facer balance da actividade da empresa pública durante os últimos anos. Un traballo que, a día de hoxe, a posicionou como a máis moderna, eficiente e sostible de Europa no seu sector.

Domínguez incidiu no cambio que supuxo para Galicia a entrada en escena da Sociedade Galega do Medio Ambiente, pois, de padecer os negativos efectos de 300 vertedoiros municipais diagnosticados na década dos 90, que non cumprían coas mínimas condicións de seguridade e control, hoxe a comunidade pasou a contar cun Complexo Medioambiental modélico, localizado en Cerceda (A Coruña), e equipado coas tecnoloxías máis innovadoras e respectuosas coa contorna e a saúde das persoas.

De feito, só a incorporación dunha nova planta con tecnoloxía 4.0 en 2020, supuxo o inicio dunha nova era para

a entidade definida polo incremento exponencial da achega á reciclaxe, o aumento capacidade de tratamento ata o 1.000.000 de toneladas anuais e a notable caída do vertido.

O impulso dado ao transporte de residuos por ferrocarril ou a bonificación do canon a pagar polos concellos foron outros temas tratados na intervención parlamentaria, onde defendeu o firme e “vixente” compromiso coa reciclaxe, tanto por parte das institucións como por parte da cidadanía galega.

Previsión de futuro

En xeral, no período 2017-2020 as melloras acometidas no Complexo Medioambiental supuxeron un investimento de 45,8 millóns, e para 2021-2023, a Sociedade realizará un investimento cifrado en máis de 43 millóns de euros, dos cales 35 millóns se destinarán á xestión e tratamento da materia orgánica coa vista posta no cumprimento dos obxectivos europeos en materia de reciclaxe.

Neste sentido, Domínguez aludiu

Desde 2017 e ata 2020, Sogama investiu 45,8 M€ en distintas melloras industriais e, para o período 2021-2023 realizará un investimento cifrado en máis de 43 millóns

á rede de infraestruturas (4 plantas de biorresiduos e a adaptación de 13 plantas de transferencia) que Sogama, baixo as directrices da Xunta, xestionará para axudar aos concellos a que cumpran coas súas obrigas legais na valorización da materia orgánica recollida selectivamente.

Antes de concluír a súa intervención, aproveitou a ocasión para convidar a todos os membros da Comisión a visitar o Complexo de Cerceda, pois, tal e como asegurou, “unha imaxe vale máis que mil palabras”. ●

Actualidade

Presentados os proxectos das plantas de transferencia de Ponteceso e Curtis

En ambos casos mellorarase o servizo e ampliarase a súa capacidade

A conselleira de Medio Ambiente e o presidente de Sogama presidiron ambos eventos.

As novas plantas de transferencia de Ponteceso e de Curtis son parte das 17 infraestruturas previstas polo Goberno autonómico -algunhas delas de nova creación e outras xa existentes- que contan cun investimento comprometido de 35 M€ para apoiar ás entidades locais no cumprimento dos obxectivos da UE en xestión de residuos.

Antes de que remate o ano, a Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, a través de Sogama, adxudicará as obras que permitirán transformar a actual microplanta de Ponteceso nunha planta de transferencia con maior capacidade e eficiencia, unha actuación cun presuposto de 1.271.431,22 M€. Ao igual que a actual, estará situada nas inmediacións do parque empresarial de Tella e a súa posta en funcionamento está prevista para outubro de 2022.

Cunha superficie de 5.235 m², dos cales 1.000 m² se reservan para zonas verdes, a nave na que se desenvolverá o proceso de transvasamento dos residuos urbanos ocupará unha superficie de 650

m². A capacidade será de 12.500 toneladas ao ano e inicialmente, dará servizo aos concellos de Cabana de Bergantiños, Malpica, Laxe e Ponteceso, se ben poderá acoller a fracción orgánica de tres máis.

Energía verde

Tamén na provincia da Coruña, Sogama licitou a nova planta de transferencia de residuos de Curtis por 1,36 M€ a fin de que entre en funcionamento o próximo verán. O obxectivo é substituír a actual microplanta por outra de maior capacidade no polígono de Teixeira e que ademais da bolsa negra, tamén poida transvasar a amarela e os biorresiduos.

Proxectada nunha parcela de case 8.000 m², contará cunha nave de 600 m² e unha zona verde duns 1.300 m², e dará servizo inicialmente aos concellos de Sobrado e Vilasantar ademais de ao de Curtis, aínda que o seu uso poderá estenderse a outros municipios —ata un total de 15— xa que ten unha capacidade de transferencia máxima de preto de 17.000 toneladas ao ano.

Unha característica común de

ambas infraestruturas é que cubrirán as súas necesidades enerxéticas con paneis solares, fomentando deste xeito as enerxías renovables.

Respaldo aos concellos

Cabe recordar que a Unión Europea fixou para finais de 2023 a obriga para os concellos de ter implantada a recollida selectiva dos chamados biorresiduos a través do quinto contedor, o de cor marrón. Por este motivo, e para axudar aos entes locais a avanzar cara a este obxectivo, a Xunta está a impulsar distintos proxectos e infraestruturas que faciliten o cumprimento dos criterios comunitarios de eficiencia, sostibilidade e eficacia en materia de xestión de residuos.

Entre as actuacións proxectadas cómpre subliñar as catro plantas de compostaxe de biorresiduos, unha por provincia: en Cereda (operativa), Cervo, Vilanova de Arousa e Verín. Ademais das 4 plantas de biorresiduos, tamén se actuará sobre 13 das 37 plantas de transferencia que conforman a rede na que se apoia Sogama, entre as que se atopan as de Curtis e de Ponteceso. ●

Formalizada a compra dos terreos para a planta de biorresiduos de Cervo

A instalación estará dotada coas tecnoloxías máis innovadoras a fin de que acade a maior eficiencia co menor impacto ambiental

A comezos de xuño, a Xunta de Galicia, a través de Sogama, formalizou a compravenda dos terreos nos que se levantará a futura planta de biorresiduos de Cervo (Lugo), por un importe de algo máis de 238.000 euros, logo de aplicárselle unha bonificación do 50%, como en todos os parques empresariais da provincia de Lugo.

Así, Sogama xa é a titular de cinco parcelas do parque empresarial de Cervo, que ocupan unha superficie de case 8.000 m², dos cales 3.500 se destinarán a acoller a nave pechada na que se desenvolverá o proceso de compostaxe, contemplando todas as fases polas que transcorre a xestión da materia orgánica, isto é, pretratamento, fermentación, maduración e almacenamento. En xeral, a instalación estará dotada coas tecnoloxías máis innovadoras, a fin de que acade a maior eficiencia co menor impacto ambiental.

O presidente de Sogama, Javier Domínguez, e o director do Instituto Galego de Vivenda e Solo (IGVS), Heriberto García Porto, asinaron a compravenda en Santiago de Compostela, un acto no que tamén estivo presente o alcalde de Cervo, Alfonso Villares.

A planta de Cervo terá unha capacidade para tratar 3.000 toneladas anuais de refugallo orgánico e 1.600 de material estruturante, e producirá 1.500 toneladas de compost ao ano. Dará servizo a 15 municipios, que aglutinan unha poboación de 70.000 habitantes.

A infraestrutura lucense, que entrará en operación a finais do ano 2022, axudará a facer de Galicia unha comunidade sostible na que os residuos son transformados en recursos conforme aos preceptos da economía circular. ●

Sogama reforza o servizo de vixilancia industrial con drones

Estas ferramentas permiten realizar labores correctivos e preventivos en lugares de difícil acceso desde terra

A fin de reforzar o servizo de vixilancia industrial nas instalacións de Cerceda, tanto no Complexo Medioambiental coma no vertedoiro de residuos non perigosos de Areosa, Sogama incorporou a utilización de drones, gañando con isto en efectividade e eficiencia.

Traballadores da área de seguridade, debidamente formados, autorizados e habilitados como pilotos de drones, son os encargados de manexar este tipo de dispositivos aéreos que permiten combinar distintas técnicas de supervisión con cámaras térmicas e de alta definición. En concreto, a cámara térmica infravermella/RGB mide a temperatura da imaxe, e a de alta definición, cunha sensibilidade vinte veces superior á do ollo humano, toma imaxes de moi alta calidade. Son tarefas de videovixilancia e control perimetral moi minuciosas, xa que

Os drones poden ser utilizados manualmente ou por posicionamento GPS.

os drones tamén poden meterse en lugares de difícil acceso desde terra.

Voo programado

Os drones poden ser utilizados manualmente ou ben a través de posicionamento GPS, realizando rutas autónomas programadas, o que permite que regresen á súa posición de forma automática. As

imaxes quedan gravadas, podendo ser visualizadas a posteriori para a súa análise. Desta forma, pode valorarse se o circuito programado se realizou correctamente e que áreas é necesario volver a rexistrar.

Toda a operativa se leva a cabo baixo a autorización e supervisión da AESA (Axencia Estatal de Seguridade Aérea). ●

Actualidade

Novo convenio coa Deputación de Ourense para a xestión das microplantas da provincia

Con esta colaboración, Sogama e o ente provincial queren reforzar a xestión sustentable dos residuos, dotándoa da máxima eficiencia e o menor custo económico posible

O Consello da Xunta autorizou, a mediados do pasado mes de xuño, a renovación do convenio de colaboración entre Sogama e a Deputación de Ourense co fin de que as 11 microplantas para a transferencia de residuos urbanos que operan na actualidade na provincia continúen a ser xestionadas de forma sustentable, é dicir, coa máxima eficiencia e o menor custo económico.

A través deste acordo, cunha vixencia de catro anos desde o pasado 1 de xullo e un orzamento dun millón de euros, xestionaranse preto de 47.000 toneladas anuais de lixo. A Deputación, propietaria das instalacións, achegará o persoal, mentres que Sogama se encargará do transporte dos residuos transferidos nelas ata o Complexo Medioambiental de Cerceda para o seu tratamento.

En concreto, as microplantas están situadas no Carballiño, O Ribeiro, Terra de Celanova, A Limia, Monterrei, Santa Águeda, Ourense, Navea-Bibeí, Baixa Limia, Conxo-As Frieirás e Viana do Bolo, que garanten o servizo a 76 concellos

da provincia e unha poboación estimada de 180.000 veciños.

Alén do convenio, cómpre lembrar que a Xunta, a través de Sogama, porá en marcha unha planta de biorresiduos en Verín e habilitará dúas plantas de transferencia en Ourense e na Rúa. ●

A nova convocatoria do Plan Proxecta+ reforza o seu compromiso coa consecución dos ODS

“Recíclate con Sogama” é un dos programas integrados nesta convocatoria co obxectivo de colaborar na transición ecolóxica desde os centros escolares

A nova edición do Plan Proxecta+, orientada aos centros de ensino non universitario sostidos con fondos públicos dependentes da Consellería de Cultura, Educación e Universidade, fai aínda máis visible o seu compromiso coa construción dunha sociedade máis sostible e inclusiva desde o ámbito educativo.

Desde este curso 2021-2022, a convocatoria continúa ofertando programas que favorecen a innovación e fomentan o traballo colaborativo, interdisciplinar, competencial e en rede, pero que, ademais, están comprometidos coa consecución dos Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS) da Axenda 2030, fomentando o papel activo do alumnado ante os desafíos, tanto sociais como económicos e ambientais, actuais e futuros.

Este compromiso representa tamén un chanzo máis na súa contribución á mellora da calidade educativa, e

proxecta+

O Plan Proxecta+ tamén actualizou a súa imaxe.

de aí o cambio de denominación: de Plan Proxecta a Plan Proxecta+.

En concreto, un dos aspectos clave nos que incide o Plan Proxecta+ é a transición ecolóxica, temática na que se enmarca o programa “Recíclate con Sogama”, que ten como obxectivo promover a recollida selectiva dos distintos residuos xerados nas aulas e o seu posterior depósito nos contedores correspondentes para propiciar a súa reciclaxe, así como o traslado das boas prácticas á contorna familiar.

Prazos Plan Proxecta+

Finalizada a presentación de candidaturas o pasado 16 de setembro, o seguinte paso é avaliar as solicitudes segundo os criterios establecidos por cada programa. Tras a publicación da resolución provisional, abrírase un prazo de 5 días hábiles para que os centros poidan efectuar reclamacións ou renuncias. Tras a valoración das mesmas, adoptárase a resolución definitiva. ●

Dous colexios de Vigo e un de Lugo acadan os primeiros premios no "Recíclate con Sogama" 2020-2021

Pola súa banda, o colexio "Divina Pastora-MM Franciscanas" de Ourense fíxose co segundo galardón

Alumnado dos centros gañadores de Vigo, Xove e Ourense posando cos seus diplomas.

Alumnos do CEIP Plurilingüe Pintor Laxeiro de Vigo e do CEIP Plurilingüe Pedro Caselles Rollán de Xove (Lugo) acadaron os primeiros premios do concurso do "Recíclate con Sogama" 2020-2021. Xunto co diploma de recoñecemento, cada centro recibiu un galardón dotado cunha achega de 1.000 euros para a adquisición de material didáctico ou o desenvolvemento de accións educativas.

O concurso, promovido por Sogama e a Consellería de Cultura, Educación e Universidade, tiña por obxecto a elaboración dun cartel orientado a promover a reciclaxe na nosa comunidade. O xurado, conformado por representantes de ambas as dúas entidades, rexeuse por unha serie de criterios á hora de valorar as candidaturas: calidade do traballo, creatividade e orixinalidade, mensaxe ambiental para lograr un impacto positivo na concienciación da poboación, así como a claridade na redacción do texto descriptivo para facilitar a súa comprensión.

Pintor Laxeiro fíxose co primeiro premio nas categorías de 1º e 2º ciclo

de primaria, presentando en ambos os dous casos carteis baixo o título "Reciclar é o camiño". Os de primeiro ciclo pretendían transmitir que o camiño para que a Terra non perda a súa vida e colorido é a reciclaxe, e para percorrer ese camiño hai que subir banzos, que representan aos distintos contedores. Os de segundo ciclo seguiron esta mesma liña a través dun mural que representa ao planeta emerxendo de entre unha serie de círculos de cores que tamén simbolizan os diferentes contedores.

Co seu cartel, os escolares de 6º de primaria do centro lucense de Xove pretendían transmitir que calquera cidadán pode contribuír a conservar e mellorar o medio ambiente se ten vontade para facelo. E esta é, ao seu xuízo, a chave que permite abrir o cadeado, que non é outro que as dificultades, a comodidade, os temores, ... Consideran que, cun simple xesto como é separar os residuos por tipoloxías e depositalos nos contedores correspondentes, estaremos a axudar a protexer a contorna e, por tanto, a nosa saúde. Urxen a

propiciar o cambio antes de que sexa demasiado tarde. Culminaron o seu relato cunha mensaxe clara: "Ti tes o poder de decidir, ti tes a chave do cambio. Anímaste?".

Segundo premio

Na categoría de 3º ciclo de primaria, tamén resultaron gañadores os traballos "Recicla para salvar o medio ambiente", cartel de 6º de primaria do colexio "Divina Pastora-MM Franciscanas" de Ourense (segundo posto) e "Ecolaxeiros, construíndo camiños", do CEIP Plurilingüe Pintor Laxeiro de Vigo (terceiro posto). En ambos casos, a dotación económica de 600 e 300 euros destinará tamén á adquisición de material didáctico para o centro ou ben a investimentos en recursos educativos.

Ata o de agora levan participado en "Recíclate con Sogama" da orde de 130 centros educativos e moitos deles quixeron repetir a experiencia en cursos posteriores, como é o caso do colexio Divina Pastora. O número de escolares atendidos por este programa superan xa os 38.000. ●

Máis de 17.000 composteiros repartidos por Galicia

Entre concellos, centros educativos e colectivos sociais

As boas cifras respaldan o éxito do programa de compostaxe doméstica de Sogama. A día de hoxe, a empresa pública leva repartidos, de forma gratuita, máis de 17.000 composteiros entre 402 entidades: 204 concellos, 135 centros educativos e 24 colectivos sociais.

Outro dato positivo que dá conta da boa acollida desta iniciativa é que as ampliacións do programa a máis vivendas particulares ou as novas adhesións non deixan de aumentar mes a mes. Só no verán pasado, concellos que xa formaban parte do programa como Carballo, Cerceda, Ponteceso, Cee, Miño, Pontedeume, Vimianzo, Malpica, Meaño, Salvaterra do Miño, Pazos de Borbén, Arbo e Castro de Rei sumaron máis veciños cun composteiro cedido por Sogama na súa horta ou xardín.

Tamén houbo novas adhesións por toda Galicia como os municipios da Capela, Mañón, Monfero, Dozón, Gondomar, Santa Comba, A Baña, Castroverde e a Federación de Asociacións Veciñais "Lucus Augusti".

Nexo común

Todos os novos usuarios entenden e comparten as vantaxes medioambientais, sociais e económicas da compostaxe doméstica. Dado que a materia orgánica representa de arredor do 42% da composición media dunha bolsa de lixo tipo, se esta se recicla en orixe, evítase o seu depósito no contedor verde convencional, podendo diminuír os concellos a frecuencia de recollida e transporte, co conseguinte aforro de emisións de CO₂ á atmosfera, así como minorar

os custos económicos ao rebaxar as cantidades de refugallos que deben recibir tratamento finalista en planta.

Ademais de subministrar os recipientes, Sogama encárgase de editar o material didáctico de apoio como a guía didáctica que recibe cada familia durante os cursos de formación para que poidan utilizalas como material de apoio, así como toda a información da web www.compostaconsogama.gal, a través da que se pode acceder a distintos recursos divulgativos (vídeos, cuñas, xogos, etc).

Cabe recordar que a compostaxe é unha práctica tradicional de Galicia que dá unha segunda vida aos residuos orgánicos transformándoos nun abono natural de alta calidade que regresa ao solo en forma de nutriente. ●

Varias visitas institucionais confirman o liderado de Sogama como referente na xestión circular dos residuos

Ademais de reunións técnicas, todos os grupos percorreron as plantas do Complexo Medioambiental de Cerceda

A axenda de visitas institucionais de Sogama completouse nos pasados meses coas de Recyclia e da Fundación Ecomar, a dunha delegación do goberno rexional de Murcia, a da Deputación de Huelva e a do Consorcio para el Tratamiento de Residuos Urbanos del Maresme (Mataró-Barcelona).

En todos os casos, puideron coñecer en primeira persoa a actividade desenvolvida por Sogama na xestión sostible dos residuos urbanos da meirande parte de Galicia desde 1992, así como a evolución da súa infraestrutura industrial ata converter o Complexo Medioambiental de Cerceda nunha instalación punteira no sector a nivel europeo e internacional.

No caso de Recyclia e de Ecomar, acudiron o conselleiro delegado, José Pérez García, e a presidenta, Theresa Zabell, respectivamente, así como Gonzalo Torralbo, secretario do Padroado Fundación Ecopilas, unha das entidades integradas en Ecopilas.

A comitiva murciana estivo formada polo director xeral de Medio Ambiente, o xefe de servizo de Xestión e Disciplina Ambiental e a xefa de servizo de apoio técnico á Dirección Xeral da Auga. Pola súa banda, a presidenta da Deputación Provincial de Huelva, María Eugenia Limón Bay, acudiu a Cerceda xunto con varios membros do seu equipo.

O Consorcio para o Tratamiento de Residuos Urbanos do Maresme, estivo liderado polo seu director, Carles Salesa.

Anfitrións

En todos os casos, o presidente, Javier Domínguez, e o director xeral de Sogama, Isidro García, foron os anfitrións das visitas, estando acompañados por representantes

Visita de Recyclia e Fundación Ecomar, así como da Deputación de Huelva (arriba), e do goberno rexional de Murcia e Consorcio para o Tratamiento de Residuos Urbanos do Maresme -Mataró- (abaixo).

do goberno galego como é o caso da directora xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático da Xunta de Galicia, Sagrario Pérez-Castellanos, ou Cristina Carrión Rodríguez, xefa territorial na Coruña da Consellería de Medio Ambiente.

Tras unha primeira reunión técnica, os grupos percorreron as plantas que conforman o Complexo industrial para comprobar de primeira man o seu funcionamento

e, no caso da delegación de Murcia, incluso se desprazaron ata o vertedoiro de Areosa.

Tal e como manifestou o presidente de Sogama “este tipo de visitas enriquecénnos e dándonos unha visión máis global do problema que representan os residuos, coa particularidade de que só desde a colaboración e o intercambio de experiencias seremos capaces de seguir avanzando cara á sostibilidade”. ●

Multimedia

Volta á escola!

Tras o merecido descanso estival para todos os estudantes, a web do Caderno Verde tamén se volve poñer en marcha para recuperar o pulso académico e converterse, outro ano máis, en recurso educativo de referencia en valores ambientais.

Igual que o alumnado de Primaria de toda Galicia, Vito, Lilia e Lucas –personaxes do Caderno Verde- volven sentarse nos pupitres e facer plans para o curso que temos por diante! ●

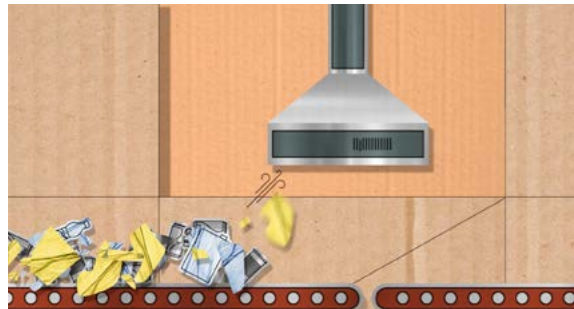

[Mira o vídeo do Caderno Verde](#)

Visita 2.0 ao Complexo Medioambiental de Cerceda

A pesar de que as restricións sanitarias continúan limitando as visitas de veciños e estudantes ao Complexo Medioambiental de Sogama en Cerceda, a empresa pública dispón de numerosos recursos 2.0 para que, todo aquel que queira, poida coñecer o seu labor e instalacións a través das novas tecnoloxías.

Desde a web da entidade, ou directamente clicando na seguinte ligazón, pódese ver un completo vídeo no que se explica de forma moi amena e didáctica como se foi artellando a infraestrutura industrial e as fases polas que pasa o tratamento dos residuos producidos por máis de 2,2 millóns de galegos. ●

[Acceder á visita guiada ao Complexo Medioambiental de Cerceda](#)

Peter Rabbit “ficha” polo equipo das Nacións Unidas

Peter Rabbit, a famosa personaxe de contos infantís ideada pola escritora inglesa Beatrix Potter, vén de sumarse ao cometido da Organización das Nacións Unidas para a Alimentación e a Agricultura (FAO), e da Fundación das Nacións Unidas, para converterse nun “heroe da alimentación”.

A entidade internacional quere que os máis cativos valoren a importancia de levar unha dieta equilibrada e a necesidade de vivir nun planeta máis saudable a través dos ollos deste famoso, e traste, coello.

Neste vídeo podes ver un avance das aventuras de Peter Rabbit e tamén seguir os consellos da FAO na súa web e redes sociais.

Xa sabes! Come máis froitas e verduras, reduce o desperdicio alimentario, compra alimentos cultivados localmente ou cultívaos na túa horta, se tes a oportunidade. ●

[Mira as aventuras de Peter Rabbit](#)

[Volver á portada](#)

17

Eventos

Encontro en Navarra sobre o labor das sociedades públicas en favor do desenvolvemento territorial

O presidente de Sogama, Javier Domínguez, foi convidado polo Goberno de Navarra a participar no "I Encontro Estatal de Corporacións Públicas Empresariais", organizado por CPEN (Corporación Pública Empresarial de Navarra).

Nesta xornada déronse cita representantes institucionais e empresariais do ámbito público de sete comunidades autónomas, así como do sector público estatal, para compartir e analizar as súas experiencias en favor do desenvolvemento territorial e social desde distintas perspectivas.

A intervención de Javier Domínguez tivo lugar na sesión dedicada a exemplos de boas prácticas empresariais de carácter público, compartindo mesa co director de operacións de Correos, Eduardo Herrera; o director xerente de Nasuvinsa (sociedade pública de vivenda e urbanismo do Goberno de

Navarra), Alberto Bayona; e a directora xerente de Tracasa Instrumental (empresa pública de Navarra especializada na prestación de servizos no uso de información territorial e das tecnoloxías da información), Mar González. ●

A cociña profesional marida sostibilidade e gastronomía para reducir a pegada ambiental

Tanto desde a cociña das nosas casas como desde os fogóns dos profesionais, todos podemos contribuír a reducir o desperdicio alimentario (7,7 millóns de toneladas cada ano en España) para saír da lista dos primeiros dez países (España é o sétimo) da Unión Europea que máis comida tira ao cubo do lixo sen consumir.

O pasado 13 de setembro, a conselleira de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, Ángeles Vázquez, acompañada polo presidente de Sogama, Javier Domínguez, puxo como exemplo de boas prácticas o día a día e o traballo do restaurante Pepe Vieira, comprometido co medio ambiente tal e como o acredita a Estrela verde Michelin.

O propio Pepe Vieira explicou que no seu establecemento trabállase en eido da sostibilidade apoiándose en dous vectores. Primeiro "pechando o círculo da materia" e aproveitando os

residuos orgánicos para facer abono, en composteiros cedidos por Sogama, que despois serve de materia prima para a horta. Segundo, apostando pola relación de proximidade e de convivencia con todos os elementos da contorna máis próxima.

É preciso recordar que un 18% dos alimentos que se mercan acaban no lixo sen cociñar. Son 175 quilos de comida por persoa ao ano que precisan de 130 litros de auga diarios para producilos polo que, cando se tira comida, non só se desperdicia un alimento, senón tamén os recursos empregados na súa produción: enerxía, combustible,... En definitiva, un consumo responsable reduce a nosa pegada ecolóxica. ●

Eventos

Xornada de Feuga no marco da Green Week 2021

O director xeral de Sogama, Isidro García Téllez, participou na xornada virtual "Zero pollution society: citizens & industry to climb on a circular strategy" (Unha sociedade sen contaminación: cidadáns e industria apostando pola economía circular), promovida por Feuga (Fundación Empresa Universidade Galega) no marco da EU Green Week.

Varios dos temas troncais tratados foron as formas de xestión dos residuos por sectores, a transición cara a un modelo de economía circular e os retos dos proxectos de innovación para a súa implantación e transferencia á sociedade.

A intervención de García Téllez enmarcouse no primeiro bloque da xornada denominado "Xestión de residuos e economía circular. Perspectivas desde diferentes sectores", compartindo panel con Leticia Regueiro, responsable de Sostibilidade e Economía Circular en Anfacco-Cecopesca; Miguel A. Tubío, director técnico de Adegas Martín Códax; e Carolina Ibáñez, xerente de Desenvolvemento Ambiental de Repsol. ●

Sesión formativa na Asociación Anxiños da Baña

Educadores de Sogama desprazáronse ao municipio coruñés da Baña para impartir unha sesión formativa na sede de Anxiños, unha asociación sen ánimo de lucro que atende, de forma integral, a nenos e adolescentes con trastornos mentais. Na newsletter deste mes entrevistamos á súa presidenta, [Ruth Gómez Vázquez](#), para coñecer polo miúdo á entidade e a súa filosofía pedagóxica.

Dado o grande interese desta organización en conectar os usuarios coa natureza e facelos partícipes na protección da mesma, Anxiños solicitou a colaboración de Sogama e da

Xunta para que os rapaces puidesen coñecer a problemática da elevada xeración de residuos e a forma correcta de xestión para evitar o seu negativo impacto sobre a contorna. Así mesmo, e dado que contan con servizo de comedor e terreo, Sogama proporcionoulle á entidade un composteiro con capacidade para 400 litros.

Dada a dimensión educativa, ambiental e social desta xornada, o presidente de Sogama, Javier Domínguez Lino, e a xefa territorial de Medio Ambiente da Coruña, Cristina Carrión Rodríguez, quixeron acompañar ao equipo de Sogama para mostrar o seu apoio a unha causa tan nobre e entregar diverso material promocional aos usuarios. ●

Cita con Recuwaste 2021 a finais de outubro

Tras o parón obrigado pola Covid, Recuwaste, o congreso de referencia a nivel internacional sobre a xestión dos recursos e os residuos prepara a edición 2021 baixo o lema "A (R)evolución dos recursos".

Organizado polo Consorcio de Residuos do Maresme terá lugar os próximos 26 e 27 de outubro (martes e mércores) no Tecnocampus de Mataró. Durante dúas completas xornadas abordaranse os cambios na produción e no consumo enmarcados na economía circular, que transformarán *de facto* o sector dos residuos e esixirán a todos os actores,

desde administracións ata organizacións e consumidores, modificar a súa forma de pensar, traballar e actuar.

Para isto, contarase coa participación de relatores de recoñecido prestixio a nivel mundial que compartirán experiencias pioneiras para propiciar a reflexión e identificar as oportunidades e os cambios a materializar baixo o prisma da sostibilidade. Precisamente, a xestión intelixente dos recursos e a sostibilidade poden ser ferramentas de peso na reactivación económica.

As sesións complementaranse cunha exposición de maquinaria innovadora e unha visita guiada ao Centro Integral de Valorización de Residuos do Maresme.

Máis información na súa web www.recuwaste.com. ●

Récord de reciclaxe de envases de aceiro en Europa

Segundo os últimos datos feitos públicos por APEAL, a asociación que integra aos fabricantes europeos de aceiro para envases, a reciclaxe en Europa alcanzou en 2019 un novo máximo histórico do 84%, un 1,5% máis que o exercicio anterior, sendo tamén o noveno ano consecutivo de aumento da taxa global.

Desde APEAL argumentan que “estes bos resultados poñen de manifesto que o aceiro é unha das solucións de envasado máis sostibles que existen” xa que “é un material circular por natureza”. As súas propiedades magnéticas fan que sexa fácil de recoller en calquera fluxo de residuos e pode reciclarse unha e outra vez sen perder calidade. Con todo, a entidade considera que aínda se pode facer máis e, recentemente, anunciou a súa folla de ruta ata 2025: “Cero envases de aceiro nos vertedoiros”.

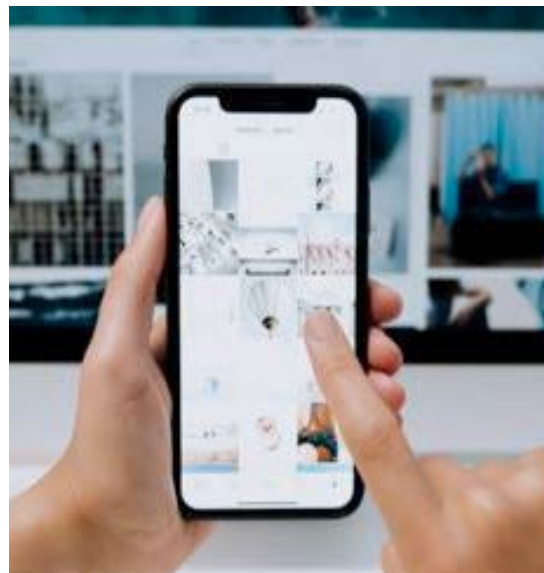
Fonte: APEAL
Imaxe: Pexels

A recollida de RAEE e pilas resiste o parón da pandemia

Malia as restricións á mobilidade e o descenso da actividade comercial e produtiva como consecuencia da crise sanitaria, a reciclaxe de residuos electrónicos (RAEE) e de pilas en España resistiu a ralentización imposta pola Covid-19 en 2020. De feito, Recyclia, entidade que administra catro fundacións ambientais (Ecopilas, Tragatóner/Tragatinta, Ecofimática e Ecolum), xestionou o ano pasado 59.154 toneladas destas dúas tipoloxías.

Destaca o crecemento, nun 329%, do volume de paneis solares reciclados, ata alcanzar as 481 toneladas en 2020. Neste sentido, cabe lembrar que a súa reciclaxe é obrigatoria desde 2015, cando foron considerados legalmente residuos electrónicos.

A recollida de pilas e baterías, tanto de tipo doméstico, como industrial e de automoción, tamén alcanzou un récord a través da fundación Ecopilas, ocupando, segundo a asociación europea Eucobat, o quinto posto entre os sistemas colectivos de xestión destes residuos de Europa.

Fonte: Recyclia
Imaxe: Pexels

España cumpre cinco anos antes a directiva europea de reciclaxe de aluminio

Grazas ao esforzo dos cidadáns que cada día depositan máis envases de aluminio no contedor amarelo e á optimización das plantas de selección, xa se puido alcanzar o obxectivo da Directiva Europea 2018/852 de reciclar o 50% dos envases de aluminio antes de 2025.

O ano pasado, España reciclou 64.287 toneladas de envases de aluminio, un 21% máis respecto do ano anterior, a través de distintos fluxos como son as plantas de selección, as plantas de residuos urbanos, as recollidas complementarias e os xestores de residuos tradicionais.

A taxa de reciclaxe foi do 52,1%, xa que se puxeron no mercado 123.449 toneladas de envases de aluminio. E, se se suman as toneladas procedentes doutras valorizacións (2.329), obtense unha taxa total de valorización do 54%.

Todo o aluminio que se recupera, recíclase, constituíndo unha excelente materia prima, xa que no proceso de reciclaxe non cambian as súas propiedades. De feito, o 75% de todo o aluminio que se fabricou desde hai 100 anos atópase actualmente en uso.

Máis información en <http://www.aluminio.org>.

Fonte: Arpal

“Orgullo” por separar os residuos domésticos na casa

Segundo un estudo sociolóxico elaborado ao longo de 2020 por Catchment para Ecoembes, o 82,3% dos entrevistados declara ter varios cubos, bolsas ou espazos nos seus fogares destinados a separar os residuos para a súa posterior reciclaxe, estando sempre un deles reservado para os envases do contedor amarelo. Esta boa práctica tradúcese en 38,9 millóns de españois que se declaran recicladores, practicamente 2 millóns máis que o ano anterior.

Entre os principais motivos polos que os entrevistados din separar os seus residuos, o 93,3% destaca porque “o considera importante, aínda que outros non o fagan”, mentres que o 75,4% di “facelo con orgullo”.

O informe reflicte que a separación de residuos é un hábito moi estendido en todas as franxas de idade, pero son os adultos de máis de 55 anos os que máis comprometidos se amosan coa reciclaxe seguíndoos moi de preto os de 35 e 54 anos. Os resultados do estudo tamén conclúen que os cidadáns identifican cada vez mellor a que contedor vai cada tipo de material.

Fonte e imaxe: Ecoembes

ESWET reafirma a importancia da valorización enerxética tras a publicación do paquete climático "Fit for 55"

Fonte e imaxe: Retema

Con motivo da publicación do paquete climático europeo "Fit for 55", ESWET - a asociación europea que representa aos provedores europeos de tecnoloxías de conversión de residuos en enerxía-, reafirmou o importante papel da valorización enerxética (Waste-to-Energy) na xestión dos residuos en Europa. Argumenta que esta práctica xa contribúe á descarbonización do sector, toda vez que desvía os refugallos non reciclables dos vertedoiros e recupera enerxía e materias primas secundarias.

Reducir o uso do vertedoiro significa, en primeiro lugar, reducir as emisións de metano, un gas que é ata 84 veces máis potente que o CO². Ademais, a recuperación de enerxía (electricidade, calor e vapor) e materias primas secundarias aforra recursos virxes e mellora o consumo de enerxía e materiais en Europa.

A mediados de xullo pasado, a Comisión Europea presentou o paquete "Fit for 55" composto por máis de 11 textos legislativos con medidas interrelacionadas e complementarias para alcanzar o obxectivo da UE que fixa nun 55% a redución neta de emisións para 2030. ●

A importancia da recuperación dos metais na economía circular

No camiño emprendido cara á economía circular na Unión Europea, os metais desempeñan un papel moi importante ao ser compostos que se poden recuperar e reutilizar nunha gran porcentaxe e reducen a demanda internacional de materias primas. De feito, reciclar metais representa unha actividade "sinxela" con grandes beneficios para o medio ambiente e a economía, supoñendo tamén un aforro de enerxía e de auga.

Entre os metais máis comúns destaca o aluminio (utilizado como latas de bebida ou para envases de alimentos) e o aceiro (que está presente principalmente nos electrodomésticos, cravos, automóviles antigos e tamén en latas ou mesmo en chatarra industrial).

Así mesmo, hai outros metais máis densos e complexos para o proceso de transformación como son cobre, bronce, chumbo e ouro, entre outros. ●

Fonte: Retema
Imaxe: Pexels

Pneumáticos usados convertidos en campos de fútbol

Durante o pasado ano, e tal e como se reflicte na súa Memoria de actividade 2020, SIGNUS xestionou 150.228 toneladas de pneumáticos fóra de uso, propiciando a súa transformación en novos produtos de utilidade para diferentes aplicacións.

Preto do 12% destinouse a preparación para a súa reutilización (pneumático de segundo uso ou recauchutado); o 35,2% someteuse a valorización enerxética; e o 52,8% restante reciclouse. De feito, 21.660 toneladas utilizáronse na instalación de preto de 215 campos de fútbol; 14.637 toneladas aproveitáronse na construción de aproximadamente 2.900 parques infantís; e 2.202 toneladas incorporáronse a 200 quilómetros de estradas.

O impacto da Covid a nivel mundial e a crise desencadeada por esta a nivel económico, ademais de sanitario, fixo que Europa coloque a sostiabilidade como un dos principais piares da recuperación económica. ●

Fonte e imaxe: SIGNUS

Os cidadáns europeos teñen “ambición climática”

A opinión pública de España e da Unión Europea apoia firmemente unha maior ambición climática, sobre todo nos obxectivos de redución de emisións. Así se desprende dunha enquisa difundida pola Federación Europea de Transporte e Medio Ambiente (T&E), na que se preguntou pola súa visión respecto das políticas climáticas a 13.324 adultos en Alemaña, Bélxica, Dinamarca, España, Francia, Hungría, Irlanda, Italia, Países Baixos, Polonia, Portugal e Romanía.

España aparece, xunto con Italia, á cabeza das aspiracións climáticas. O 79% dos españois pensa que se deberían incrementar os esforzos nacionais en materia climática fronte á media da UE, que representa un 68%. Na actualidade, a lexislación europea esixe ao noso país lograr unha redución do 26% nas súas emisións nos sectores do transporte e residencial para o ano 2030. ●

Fonte e imaxe: Gestores de Residuos

Impacto ambiental do comercio online

O aumento das compras online durante a pandemia amosa unha cara B negativa debido á elevada xeración de residuos. Segundo un novo informe encargado pola plataforma de envíos para comercio electrónico Sendcloud, máis da metade (52%) dos consumidores españois están preocupados polo impacto das compras en liña para o medio ambiente.

Non obstante, aínda que os consumidores son conscientes das negativas consecuencias das compras en liña para a contorna, non parecen especialmente motivados por contribuír ao benestar do planeta cando realizan un pedido en liña. Se ben oito de cada dez, o 82%, considera que o material de embalaxe debería ser totalmente reciclable, só o 41% estaría disposto a pagar máis por unha opción de entrega máis ecolóxica, se ben si consideran que as tendas en liña poderían reducir a súa pegada de carbono. ●

Receitario

Que ben sabe o outono!

A pratos quentiños de legumes e verduras de tempada, a mazás acabadas de coller para facer unha rica compota ou un pastel para a sobremesa,... Mil e unha posibilidades que nos ofrece a nosa cultura gastronómica para ir preparando o corpo para os días máis fríos.

No receitario editado polo Centro Penitenciario de Monterroso, "[Sabroso reciclaje](#)" tedes moitas máis ideas!

Se vos animades a cociñar algunha das propostas con sobras de comida que vos traemos neste número, compartide con nós fotos e preparacións en [Facebook](#), [Twitter](#) e [Instagram](#) ou etiquetádenos!

Crema de lentellas e ovo frito

Ingredientes reciclados:

- Lentellas sobrantas

Outros ingredientes:

- Nata líquida
- 1 ovo

Elaboración:

1. Pasar as lentellas sobrantas polo batedor cun pouco de nata líquida e poñer a cocer uns minutos, con coidado de que non se queime.
2. Mentres, fritir un ovo e colocar enriba da crema no momento de servir.

Receitario

Empanadiñas ratatoullie

Ingredientes reciclados:

- Arroz
- Verduras

Outros ingredientes:

- Aceite
- Pemento doce moído
- Auga
- Fariña de trigo
- Fermento (opcional)

Elaboración:

1. Picar moi finas as sobras de verdura e refogar nun pouco de aceite e pemento doce. Xuntar co arroz e deixar que se impregne do sabor.
2. Mentres, facer a masa de pan coa auga, a fariña, o fermento (opcional) e o sal. Tamén se pode empregar masa feita, á venda en calquera tenda de alimentación.
3. Estirar cun rolete e cortala en cadrados ou círculos. Colocar no centro o recheo e cerrar "enroscando" os bordes sobre si e despois selar coas pugas dun garfo.
4. Fritir, deixar reposar sobre papel absorbente para sacar o exceso de aceite e servir ben quentes.

Pastel de mazá

Ingredientes reciclados:

- Mazás pasadas

Outros ingredientes:

- Fariña
- Azucre e canela
- Clara de ovo
- Manteiga

Elaboración:

1. Pelar as mazás, picar en cadrados pequenos e mesturar coa manteiga a temperatura ambiente.
2. A continuación, engadir canela e azucre ao gusto e volver mesturar con coidado.
3. Bater as claras a punto de neve e incorporar moi ben con movementos lentos e envolventes.
4. Botar a mestura nun molde para forno previamente engraxado con manteiga e enfariñado.
5. Enfornar uns 30-40 minutos a 170º e sacalo do forno.
6. Esperar a que arrefría e servir adornado con merengue e uns cuarteiróns de melocotón.